

Dalyvaukit Pavergtųjų Tautų Protesto Susirinkimuose

SUSIVIENIJIMAS YRA MUSŲ TAUTOS ATRAMA

SLA PREZ. P. P. DARGIO ŽODIS, TARTAS SLA 54 SEIMO BANKETE, CLEVELAND, OHIO

Kiekvienas Susivienijimo seimas yra visos organizacijos nariams, o ypač mums, delegatams, tarytum šventė. Tą šventišką nuotaiką išgyvename ir šiame bankete, kuris taip pat yra svarbi seimo dalis. Prie vaišių stalų gal nuširdžiau pasidaliname mintimis ir atviriau įsikalbame nei oficialiuose posėdžiuose. Banketu, jo gražia programa, mes kartu atžymim tą retą ir reikšmingą organizacijos suktį, kurios šiandien esam sulaukę.

Mielos viešnios ir svečiai, atleiskit, kad štai šių puikių vaišių metu savo žodžius vėl kreipiū į mums visiems brangų Susivienijimą. Noriu, kad mes visi geriau įsigilintume, daugiau suprastume ir įvertintume tą faktą, kad štai, svetimam krašte, lietuviška organizacija, įkurta praėjusiame šimtmety, išgyveno 80 metų, pajėgia išsilaikyti gyvenimo audringose sukuriose ir šiandien yra tapusi viena pajėgiausių ir didžiausių Amerikos lietuvių organizacijų.

Ar nenuostabu, kad per tą 80 metų tiek didelių įvykių pergyventa, karai, revoliucijos, griuvo karalių sostai, pasikeitė valstybių sienos ir žemėlapiai, mūsų tauta turėjo džiaugsmingų metų, didelių laimėjimų ir pagaliau atėjo sutemų dienos — nauja okupacija, o Susivienijimas, lyg kokia nepajudoma uola, tebe-laikosi, yra buvęs ir likęs didžiąja tautos atrama.

Butų įdomu panagrinėti priežastis, kurios prisidėjo prie Susivienijimo palaikymo ir jo išaugimo, bet suprantama, ne tam dabar vieta ir laikas, kada mes susirinkome, kyliui. Tuos faktus išskels, juos išnagrinės, apibūdins ir įvertins organizacijos istorija.

Tačiau trumpai noriu priminti, kad visa tam daug patarnavo šio krašto ir jo valdžios didelis palankumas ateiviams, kurie praėjusiame šimtmetyje dėl įvairių priežasčių, palikę seną Europą, sparičiai pradėjo kurtis naujoje tėvynėje. Toji laisvė, kuri išplaukia iš Amerikos demokratinės santvarkos, buvo ir tebėra viena tų svarbiųjų sąlygų, kuri leidžia ateiviams, kaip tautinei grupei, veikti ir dirbti pagal savo tautos interesus, jos siekimus, turėti savo mokyklas, parapijas, leisti laikraščius, spausdinti knygas, kurti chorų, organizacijas ir net palaikyti ir dalyvauti savo tautos politiniame judėjime.

Tokios plačios veiklos pavyzdžiu gali būti mūsų pačių įsivijia. Užtenka tik prisiminti praeitį arba šių dienų mūsų veikimą ir įvairias organizacijas: čia veikia ir ALTas, ir VLIKas, ir BALFas, ir Laisvės Komitetas, čia ruošiam dainų šventes, suvažiuo-

jam į kongresus, rengiam politines demonstracijas ir tam visam savo judėjimui turim paramą ir pritarimą kongresmanų, senatorių ir aukštųjų valdžios pareigūnų.

Šie mano pavyzdžiai vaizdžiai parodo tą laisvę, kokia gali naudotis atskiros tautybės. To neaptiksim jokiam kitime krašte, o tik Amerikoje. Tai tradicinė šios šalies linkmė, jos giliai, plačiai ir teisingai suprasto demokratiško išdava. Visa tas padėjo ir mūsų Susivienijimui išaugti bei išsilaikyti.

Klaidinga būtų galvoti, jog Susivienijimo gerovė priklauso vien nuo šio krašto palankumo ir teikiamų sąlygų. Yra ir mūsų pačių nuopelnų, teisingiau, SLA kurėjų ir vėlesnių organizacijos veikėjų. Ko negalėjo mūsų broliai atlikti savo krašte, tą jie padarė Amerikoje. Jie įkurė Susivienijimą padėdami organizacijai tvirtus pagrindus, pastovius ir nesugriaunamus principus, kuriais Susivienijimas ir šiandien remiasi ir jais vadovaujasi.

Tas platesnis ateivių susiorganizavimas daug davė mūsų tautai. Galim tvirtinti, kad per savo organizuotumą išlaikėme gyvą lietuviybės idėją, bremdom tautiniai ir kultūriniai, per organizaciją ir toliau galėsime likti tautiniai gyvi.

Gal ne visada Susivienijimo siekimai buvo pilnai ir teisingai suprasti. Daugelis mūsų tautiečių dar ir šiandien į mus žiuri, kaip į apdraudus biznio organizaciją. Tai klaidinga pažiūra. Užtenka tik pažvelgti į SLA practices ir šių dienų darbus, kuopų ir apskričių veikimą, tuoj pamatysim, jog SLA yra visuomeninių darbų organizacija su plačiais tautiniais ir kultūriniais siekimais. Juk mes turim ir išlaikom fondus ne vien apdraudoms išmokėti. Susivienijimo visa praeitis yra tampriai sutapusi su didžiais mūsų tautos įvyčiais, mes juos dalyvavome ir dalyvaujame savo darbu ir lėšomis.

Man malonu pažymėti, kad Susivienijimo jubiliejiniai seimai — 1936 m. SLA 50 metų ir dabar 80 metų sukakties įvyksta Clevelande, šioje didžioje lietuvių kolonijoje, žyminame tautinio ir kultūrinio judėjimo centre. Laikau, kad šis mūsų seimas yra istorinis. Juo mes atžymim SLA stambius ir žymią organizacijos suktį.

Bet to negana. Su šiuo seimu mes atgaivinam SLA Tautinės Fondacijos veikimą. Tai labai svarbus žingsnis organizacijos gyvenime ir nuo mūsų sugebėjimų išplėsti fondacijos pajėgumą, priklausys tolimesnė Susivienijimo tautinė ir kultūrinė veikla.

Noriu tikėti, kad tas veikimas turės būti žymiai pajėgesnis ir stipresnis, tam mes ruošiamės ir tuo tikslu planuojam darbai. Fondacija turi būti pakankamai pajėgi mūsų visuomeniniam veikimui išvystyti. Tik neturime sustoti pusiaukelyje. Tas svarbus darbas turi būti atliekamas plačiais mastais ir didesne talka. Tai reikalauja ne vien organizacijos centro, o visų, ypač SLA kuopų, apskričių ir jų veikėjų.

JUBILIEJINIŲ METŲ SEIMAS BUVO SKLANDUS IR ĮSPUDINGAS

PAMINĖTA SLA 80 M. SUKAKTIS. — MIESTO MAYORO R. LOCHER ŽODIS. — PASVEIKINTAS IR TRISPALVE APDOVANOTAS P. P. DARGIS. — BRONIUS BALUTIS IS RINKTAS SLA GARBES NARIU. — APSVARSTYTI ĮNESIMAI. — PAREMTA TAUTINĖ FONDACIJA. — APTARTI VAJAUŠ REIKALAI. — ARGENTINOS LIETUVIŲ SVEIKINIMAS. — PATVIRTINTI SLA PILD. TARYBOS RINKIMAI. — PERRINKTAS TĖVYNĖS REDAKTORIUS. — KITAS SEIMAS BUS CHICAGOJE. — SEIMAS PAGERBĖ ORGANIZACIJOS KURĖJUS.

Liepos 11 d., 10 val. Pick-Carter Hotel prasidėjo iškilmingoji dalis. Puošnioje bei delegatų ir svečių pilnoje salėje, vadovybei užėmus vietas, pirmas prabilo tam seimui rengti komiteto pirmininkas, 14-tos kuopos atstovas J.

Daugėla. Įnešus vėlavas, sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, ir pagerbus mirusius narius, kalbėtojas tarė dar įžanginį žodį.

Prezidentui P. P. Dargiui atidarius seimą ir įausmingai pasveikinus visus 80 metų SLA gyvavimo progą, patikrinta delegatų sudėtis, sudaryta įvairios komisijos ir pasidžiaugta centre minėjimo dalimi: talentingo ir visų mėgiamo aktorius V. Žukausko atliktas kelias gilaus turinio ir jaudinančių nusiteikimų kuriniais iš brangios mums visiems praeities ir teisininko K. Navasaičio paskaita, iliustruojanti šį bei tą iš mūsų buvusių SLA veiklos pradžioje faktų bei sėkmingos pažangos juo tolimiesniame kelyje politikos, kultūros, šalpos ir broliškos vienybės kryptimis.

Sveikinimams nedaug laiko teleista. Sveikino PLB pirmin. J. Bačiūnas, ALTO vicepirmin. dr. P. Grigaitis, Sandaros atstovas ir to paties laikraščio redaktorius M. Vaidyla, St. Michelsonas, K. Karpius, V. Olienė, adv. Nadar Rastenius, J. Talalas ALT ir AB vardu, adv. A. Ošlapas Taut. F. vardu, Anna Kaulakienė, Miami lietuvių vardu, svarbių organizacijų atstovų ir vienas kitas iš pasižymėjusių SLA veikėjų.

Dideliu prielankumu gražiai sveikino atvykęs ir seimą Clevelando miesto mayoras R. Locher. Savo žody padarė apšviesti drašinančių minčių, teisingo tarptautinės konjunktyros supratimo ir tikrai brangių linkėjimų. Pabrėžė, kad SLA uždavinys, kaip 1918 m. bei 1940 m., taip šian dien yra kovoti už Lietuvos laisvę. Ta diena atsis, jei lietuvių kalba ir kultūra bus išlaikyta. Linkėjo, kad po 20 metų, kai Susivienijimas minės 100 metų savo sukaktį, salė būtų gausi jaunimu.

Po audringų plojimų buvo pakviestas SLA Akron, Ohio, 198 ir 354 kp. delegatas Pranas Baldauskas, kuris savo ir delegatės Kostancijos Gaikienės vardu pasveikino seimą, Pild. Tarybą, o ypač prez. P. P. Dargį, kuris ne tik sekmingai vadovauja organizacijai, bet daugiau nei 30 metų kartu su savo žmona, Gertruda Dargiene skleidžia lietuvišką žodį iš Pittsburgho radio stoties.

Dėkingumo ženklau P. Baldauskas P. P. Dargiui įteikė Lietuvos trispalvę — vėliavą pareikšdamas, kad ta vėliava būtų šaltiniu dar didesniems tautos darbams.

Vėliau taip pat vienas ypa-

tingai malonus momentas — didelių nuopelnų veikėjo, ilgamečio SLA nario, Lietuvos atstovo Anglijoje, ministro Br. Balučio į garbės narius pakėlimas. Labiausiai visi nudžiugo, išgirdę šio pagarbaus asmens sveikinimo žodžius iš garsintuvo.

Nemažas narių skaičius apdovanotas aukšniais nuopelnų ženklais už nuosirdų ir energingą veikimą per 20 ir daugiau metų. Bene daugiausia bus nusipelnęs stiprus kovotojas svarbiais SLA tikslais, dabartinis viceprezidentas S. Gegužis. Be to, pasirodė dar keletas pavyzdinių narių, irgi peržengusių 80 metų amž., nuosirdžiai pagerbtų ir vis dar sąmoningai veikiančių.

Vadovaujančių sameny bei komisijų raportus priėmus, dar bū tvarkoje per 2 dienas (po 2 posėdžius: rytiniai ir popietiniai) jau prieita prie gausių siūlymų svarstymo.

Įnešimų buta svarbių, liečiančių organizacijos konstituciją. Jais visais plačiai pasisakė delegatai. Po išsamių diskusijų pagrindiniai klausimai išspręsti balsavimo keliu. Tarp jų minėtina, jog Pild. Tarybos rinkimų tvarka palikta ta pati, seimai ir toliau bus kviečiami kas antri metai, neprimta balsavimai paštu, Tėvynės ir toliau bus leidžiama kas savaitę, atmeta siūlymas kelti SLA centrą iš New Yorko, nesvarstyta Susivienijimų sujungimas, aptarti jaunimo reikalai, SLA istorijos leidimas. Pastarasis ir kiti klausimai palikti Pild. Tarybos nuožūrai.

Siame seime plačiai sustoties Tautinė Fondacija, kurios tikslus nušvietė prez. P. P. Dargis. Ji numatyta plėsti. Gražią pradžią padarė seimas. Tautinei Fondacijai ir kitiems fondams pačiame seime delegatų aukų įteikė \$768.75 Stambiausi aukotojai buvo SLA iždin. E. Mikuziūtė ir 126 kuopa, paaukodami po 100 dol. Atskirai žymėtina K. S. Karpius mostas. Jis vertindamas SLA tautinę ir lietuvišką veiklą, savo apdraudus poilsą \$1,000.00 vertės paaukojo Tautinei Fondacijai. Seimo delegatai visiems karštai dėkojo.

Plačiau vajaus reikalais seime kalbėjo pasižymėję organizatoriai: A. S. Trečiokas, J. Tumavičienė ir M. Klimas. Tiek jų, tiek kitų delegatų mintys lietė reikalą visoms kuopoms dėti didesnes pastangas organizacijai stiprinti naujomis įėjomis. Kanados deleg. S. Jokubaitis perdavė Toronto miesto mayoro ir Kanados lietuvių kvietimą pas juos šaukti SLA seimą.

Paskutinę seimo dieną į posėdžius atsilankė Susivienijimo Lietuvių Argentinoje — SLA vadovybės narė, Nelida Hukaitė, ten gimus ir įteikė lietuvišką. Jautriais žodžiais ji pasveikino brolišką organizaciją Susivienijimą Argentinos lietuvių vardu ir įteikė dvi lėles, simbolizuojančias abudu Susivienijimus.

Dėkingumo ženklau P. Baldauskas P. P. Dargiui įteikė Lietuvos trispalvę — vėliavą pareikšdamas, kad ta vėliava būtų šaltiniu dar didesniems tautos darbams.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

JAV Prez. L. Johnson paskelbė Pavergtųjų Tautų Savaitę, kuri prasidėjo liepos 17 d.

Visose lietuvių kolonijose įvyksta susirinkimai ir iškilmės. Jų metu priimamos rezolucijos, kuriomis reikalaujama Lietuvai laisvės.

Lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti visuose ruošiamuose mitinguose kartu su kitų pavergtųjų tautų žmonėmis.

THE WHITE HOUSE PROCLAMATION

CAPTIVE NATIONS WEEK, 1966

"WHEREAS the joint resolution approved July 17, 1959 (73 Stat. 212), authorizes and requests the President of the United States of America to issue a proclamation each year designating the third week in July as "Captive Nations Week" until such time as freedom and independence shall have been achieved for all the captive nations of the world; and

WHEREAS freedom and justice are the inalienable rights of all peoples; and

WHEREAS these basic rights are presently denied to many peoples throughout the world; and

WHEREAS the United States of America, from its founding as a nation, has firmly subscribed to the principles of national independence and human liberty; and

WHEREAS, in keeping with this tradition, it remains an essential purpose and a fundamental policy of the United States of America to sustain these principles and to encourage their realization by all peoples:

NOW, THEREFORE, I, LYNDON B. JOHNSON, President of the United States of America, do hereby designate the week beginning July 17, 1966 as Captive Nations Week.

I invite the people of the United States of America to observe this week with appropriate ceremonies and activities, and I urge them to give renewed devotion to the aspiration of all people for national independence and human liberty.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand and caused the Seal of the United States of America to be affixed.

DONE at the City of Washington this 8th day of July in the year of our Lord nineteen hundred and sixty-six, and of the Independence of the United States of America the one hundred and ninety-first."

LYNDON B. JOHNSON, President of the United States of America.

JUNGTINIŲ TAUTŲ SEKRETORIUS ĮSPĖJO Š. VIETNAMĄ

J. T. generalinis sekretorius Uthant įspėjo Š. Vienamo vyriausybę nemėginti teisti ir žudyti nelaisvę patimus amerikiečių karius. Tokios rūšies priemonės paaštrins karą, kuris gali išsivystyti į trečią pasaulinį karą.

JAV kongresmanai ir senatoriai taip pat aštriai pasisakė prieš Hanoi vyriausybę, kuri graso žudyti amerikiečių karius, palmtus į nelaisvę.

Vietkongas skelbia, jog jis didina karo jėgas ir tęs toliau karą.

Anglijos min. pirm. Harold Wilson lankėsi Maskvoje ir kalbėjosi su min. pirmin. A. Kosygin ir kitais valdžios atstovais. Nors Wilson pataria, kad jo kelionės tikslas aplankyti Anglijos surinktą Maskvoje mušę, bet kartu bus paliesti ir Vietnamo bei kiti politiniai klausimai. Wilsonas į Maskvą atvyko tuojuo po Indijos min. pirminin-

kės Indira Gandhi lankymosi.

— "Miss Universe" Miami Beach buvo išrinkta švedė, Margareta Arvidsson, jurų kapitono dukterė.

— Anglija žada sumažinti savo karių armiją, laikomą Vakarų Vokietijoje.

— Amerika pripažino naują Argentinos vyriausybę, kuri į valdžią atėjo perversmo keliu prieš dvi savaites.

— Chicagos mayoras Daley pareiškė, kad riaušės negrų rajone nėra atsitiktinis reiškinys. Jo nuomone, tam tikri elementai jau visi metai ruošėsi, organizavosi ir dabar vadovaujį riaušėms.

— Chicagoje buvo atidaryti trys specialūs teismai, nagrinėti negrų riaušių dalyvių bylas.

— Dėl J. Grušo "Adomo Brundzos paslaptis" eina kritika tarp dramaturgų.

TĖVYNĖS SKAITYTOJAMS

Pranešu gerbiamsiems skaitytojams, kad rugpjūčio-August mėnesį, dėl SLA centro tarnautojų ir redakcijos štabo atostogų, "Tėvynė" nebus išleidžiama.

Po atostogų "Tėvynė" išeis rugsėjo-September 2 d.

B. PIVARONIENĖ, SLA sekretorė

Tevynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

PAGERBS LAISVĖS KOVŲ RĖMĖJUS

Liepos 24 d. Pavergtų Europos Tautų Seimas rengia priėmimą - banketą JAV Kongreso nariams bei kitiems žymiesiems tautų laisvės kovoms remėjams ir spaudos atstovams. Eilė tos kovos rėmėjų bus pagerbti, įteikiant jimes PET Seimo medalius — pripažinimo ir dėkingumo ženklus už ypatingus nuopelnus kovoje dėl laisvės įgyvendinimo.

Apdovanojimu po mirties bus pagerbtas Vietname žuvęs karininkas latvis. Ir šiame įvykyje šeimininko - vadovo pareigas vykdė V. Sidziuskas. (E)

DĖL VATIKANO ŽENKLŲ

Vliko pirmin. ir kitų lietuvių institucijų bei samburių žygius, padarytus dėl Vilniaus simbolio susiejimo su Lenkijos simboliais Vatikano pašto ženkle, Vliko taryba liepos 7 dienos posėdy pripažino laikytinai tikslingais ir esamoje aplinkybėse pakankamais.

Taryba tai nutarė, peržvelgusi Vliko valdybos pateiktas žinias apie kalbamo pašto ženklų atsiradimo aplinkybes ir apie kilusių dėl to nepasitenkinimų poveikį Vatikano kurijoje. Klausimas buvo svarstytas ryšium su Vliko valdybos darbo apžvalgos vertinimu ir Rytų Rezistencinio Sąjūdžio vadovybės atsikreipimu dėl to dalyko į tarybą. (E)

NAUJI NARIAI VLIKO VALDYBOJ

Vliko taryba liepos 7 dienos posėdy išrinko į Vliko valdybą Alg. Budreckį ir Alg. Vedecką. Valdyba yra vykdomasis Vliko organas. Vliko tarybos nutarimu, valdybą sudaro septyni nariai. Apie pusmetį dvi vietas — mirus K. Bielinui ir atsistatydinus dr. K. Čėginskui — valdyboj buvo neužimtos.

Abu naujieji Vliko valdybos nariai jau nuo seniau yra Vliko tarybos nariai. A. Budreckis atstovauja Rytų Lietuvos Rezistenciniam Sąjūdžiui, A. Vedeckis — Lietuvos Ukaininkų Sąjungai. Abu Vliko valdyboje ir tarnyboje yra jauniausio amžiaus nariai. (E)

PAREISKĖ GILŲ GAILESTĮ

Vliko taryba liepos 7 d. posėdy reikė gilių gailestį dėl uolios Lietuvos laisvės šūko garsintojos Ligijos Bieliukienės mirties, itin sekmingai tuo tikslu veikusias organizuotose tarptautiniuose visuomenininkų moterų sluoksniuose. (E)

LIETUVIS PASIZYMEJO

Jaunas lietuvis dainininkas (bosas) Vaclovas Daunoras neseniai Maskvoj įvykusiam tarptautiniame P. Čaikovskio vardo konkurse, laimėjo ketvirtą vietą ir konkurso laureato vardą. Konkurse dalyvavo 58 dainininkai (vyrai ir moterys) iš 21 valstybės.

Vyrų tarpe pirmą ir antrą premiją gavo rusai, penktą — rumunai. Trečios premijos buvo paskirtos dvi, viena amerikiečiui (S. Estes) ir viena rusui. Tuo metu, V. Daunoras, laimėjęs ketvirtą premiją, ištikrųjų "prieš save" konkurse turi ne tris, o keturis varžovus. Bet kiekvienam atve-

IRASYKIM DAUGIAU JAU NIMO I SUSIVIENIJIMĄ LIETUVIŲ AMERIKOJE.

VASARIO 16 GIMNAZ. RĖMĖJAMS

Besiruošdamas Vasario 16 gimnazijos direktoriaus pareigoms eiti, susipažinau su jūsu nepaprastai gausia, nuolatine parama šiai institucijai. Jūs gal ir nevisuomet jaučiate, koks didelis yra jūsų darbas ir kad jūsų renkamos ir siunčiamos aukos, Balfo ir kitų organizacijų parama iš tikrųjų yra gyvybės kraujas, nuolatos maitinantis ir išlaikantis šį didžiulį lietuvių židinį. Be jūsų aukų gimnazijos lietuviškas žiburys neilgai galėtų spindėti Europos širdyje ir liudyti mūsų meilę ir ištikimybę pavergtai tėvynei.

Lankydamasis Amerikoje, bet negalėdamas visus asmeniškai pasiekti, šiuomi reikiu nuosirdžiausią padėką Vokietijos Krašto Valdybos, Vasario 16 gimnazijos direktoriaus, mokytojų ir mokinių vardu, visiems rėmėjų būrelių vadovams, aukotojams, Balfui ir kitoms organizacijoms, remiantiems gimnaziją.

Ta pačia proga noriu prašyti ir toliau nesiliauti taip gausia rėmus šį mums visiems brangų lietuvių židinį. Šiuo metu gimnazija ypač reikalingai

ga sustiprintos paramos, kad būtų galima pagerinti moksliniams maitinimui vaisiais ir daržovėmis, sutvarkyti sporto aikštes ir pritaikyti pagal fizinio auklėjimo dėsnius higieninius apsiprausimo reikavimus bei išmokėti per 20,000 DM skolą, kuri nuolatos sleigia gimnazijos biudžetą.

Sustiprinta parama su kitais gimnazijai reikalingais pagerinimais, be abejo, pakeltų gimnazijos autoritetą ir sutrauktų daugiau mokinių taip reikalingų šiuo metu gimnazijos normaliam vystymuisi.

Kur sąlygos leis, aš stengsiuosi susitikti asmeniškai mielus rėmėjų būrelių vadovus bei pačius rėmėjus, o taip pat, reikalui esant, patalkinti kitiems gimnazijai lėšų telkime.

Visiems nuosirdžiai dėkingas, Kun. dr. P. Bačinskas, Vasario 16 gimn. direkt. Mano adresas Amerikoje iki rugpjūčio 15 d. 105 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211.

Vėliau — Vas. 16 gimn., 684 Lampertheim - Huttenfeld Schloss Rennhof, West Germany.

LIETUVIAI IŠRADEJAI

Panevėžio spirito gamyklos keli pareigūnai (inž. Jonas Grigonis, inž. Nelė Nagienė, technologė Birutė Tebelškie-nė, mechanikas Vyt. Marščiūnka ir laboratorijos vedėja Vanda Marščiūnienė) išrado būdą iš spirito gamybos atliekų gaminti gliutamininę rugštį. (Šiaip ji gaminama iš kazeino).

Šiemet numato pagaminti 6 tonas tos rugšties, o tai esą apie trečdali to gamybos vietoje Sovietijoje. Be to, vieno kilogramo savikaina jiems iš-eina 25 rubliai, kai iš kazeino gaminama gliutamin. rugštis kainuoja 100 rb. kilogr.

Pereitais metais iš tos rugšties gamybos gamykla turėjusi 56 tūkst. rublių pelno. Ši sena (kadaise, caro laikais, buvusi Montvilo) spiri-

to gamykla, dabar išplėsta ir išstbulinta, į kurią ir tie lietuviai panevėžiečiai idėjo tiek kurybingo išradinimo, dabar, kaip ir dauguma Lietuvoj esamų pramonės įmonių, priklauso bolševikinės rusų imperijos valdovams.

Imperijai naudinga turėti Lietuvos tokių įmonių, kurių ji ne tik pelną valdo, bet iš kurių net ir mokosi. Vilniškė Tiesa pasakoja, kad iš Rusijos ir kitų jos valdomų vietų į Panevėžio spirito gamyklą atvyksta delegacijos "pasimokyti iš panevėžiečių, perimti jų patyrimo, susipažinti su naujovėmis."

Išradėjus kolonistai žada apdovanoti premijomis. Tuo ir baigsis išradimo nauda išradėjams, Panevėžiui ir Lietuvai...

BOLŠEVIKIŠKA TEISYBĖ...

"Nori greičiau gauti butą — užgrobk kaimyną", — j tokį dėsni pirštu rodo vilniškis kompartijos oficiozas (Tiesa, liepos 3), smerkia jį, bet pripažįsta, kad praktikoje dabar jis Lietuvos įsigalėjęs.

1964 metais Teišuose dirbęs telefonų linijų elektromechanikas Mineikis su šeima gavo iš miesto valdžios dviejų kambarių ir virtuvės butą. Tai ilgai lauktas, didelis ir retai pasitaikęs laimėjimas. Vargas ten ne nuomą išsimokėti (ji nedidelė), bet gauti valdžios leidimą naudotis butu.

Ju šis jo laimėjimas liudija jį esant tikrai aukšto lygio dainininką.

Laimėjimas buvo džiaugsmingai sutiktas Vilniuje ir iš viso Lietuvoje. Konkursiniame koncerte V. Daunoras dainavo lietuviškai ariją iš A. Račiūno operos "Saulės Miestas," kitas tris arijas dainavo rusiškai (iš Čaikovskio ir Rachmaninovo operų).

Moterų konkurse pirmą vietą laimėjo amerikietė (Jane Marsh). Amerikietė laimėjo ir vieną iš antrųjų premijų.

Imperijai naudinga turėti Lietuvos tokių įmonių, kurių ji ne tik pelną valdo, bet iš kurių net ir mokosi. Vilniškė Tiesa pasakoja, kad iš Rusijos ir kitų jos valdomų vietų į Panevėžio spirito gamyklą atvyksta delegacijos "pasimokyti iš panevėžiečių, perimti jų patyrimo, susipažinti su naujovėmis."

Išradėjus kolonistai žada apdovanoti premijomis. Tuo ir baigsis išradimo nauda išradėjams, Panevėžiui ir Lietuvai...

DU ŠIMTAI DOLERIŲ DOVANŲ UŽ NAUJŲ NARIŲ ĮRASYMĄ

SLA Pildomoji Taryba ir Vajaus Komisija, norėdama Susivienijimo 80 metų sukaktyje sutelkti į organizacijos eiles daugiau lietuvių, kviečia visus įsijungti į naujų narių įrašymo darbą. Geresniam talpinkinčių paskatinimui už naujų narių įrašymą yra

\$200.00 (Dviejų šimtų) Dolerių

papildomą dovaną grynais pinigais šiomis sąlygomis:

1. Reikia įrašyti nemažiau 25 narius į suaugusių arba vaikų reguliarios apdraudos skyrius.

2. Kiekvieno įrašancio nario apdraudos suma pagėdaujama nemažesnė, kaip 1,000 dolerių.

Jei bus įrašyta įvairiomis, mažesnėmis ar didesnėmis apdraudos sumomis, tai dovanai gauti, turi but įrašyta nemažiau kaip 25 nariai ir jų visų apdraudos sudaryti nemažesnę 25,000 dolerių sumą.

3. Dovana bus išmokama, kai įrašytieji nariai bus sumokėję duokles bent už vienerius metus.

4. Įrašymo laikotarpis prasideda 1966 m. kovo 1 d. ir baigiasi 1966 m. gruodžio 31 d.

Visi nariai kviečiami dalyvauti šioje Susivienijimo jubiliejinėje — naujų narių įrašymo sustiprintoje talkoje ir laimėti 200 dolerių dovaną.

Naujiems nariams įrašyti aplikacijas ir nurodymus galite gauti savo vietos kuopoje ir pas centrinis organizatorius, arba rašykite SLA centrui:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street, New York, N. Y. 10001

pripažinto buto iškrapstyti Ziabkinos... (E)

LIETUVOJ ATSIKANDA NARKOTIKŲ

Salia girtavimo, Lietuvoj jau ima reikštis ir narkotikų vartojimas. Šis reiškinys jau kelia ir valdžios susirūpinimą. Įstatymų komisijos posėdyje birželio 30 d. kalbėta, kad "nors respublikoje narkotikų medžiagų vartojimas paplitis nežymiai, tačiau butina laikui imtis reikiamų priemonių, užkertant kelią šiam visuomeninei pavojingam reiškinui."

Komisija pripažino tikslinga nustatyti narkomanų priverstinį gydymą ir darbinį perauklėjimą gydymo darbo profilaktoriūme ir gydymo įstaigose.

Narkomanijos nedrįsta rešiminiai propagandistai vadinti "buržuazinės santvarkos palikimu" ar "atgyvena," nes anksčiau Lietuvoj tas reiškinys buvo beveik nepastebimas. (E)

MOUNTAIN HIGH LODGE

Lietuviška vasarvietė gražiose Adirondacks kalnuose — 300 akrų miško ir pievų. Kabinos su virtuvėmis, kambariais su patogumais. Geras maistas. Didelis maudy-mosi baseinas, teniso aikštė, svečių kambarys, 13 mylių nuo Lake George. Rašykite ar skambinkite brojiuros:

Pranas Leika

Athol, New York 12810 Tel. 518 NA 3-5750

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Liepos 16, 1966

ISMOKAMOS APDRAUDOS

ONA POTELUNAS, 35 kp., Wilkes-Barre, Pa., gimusi Hazleton, Pa. Prie SLA prisirašė kovo 4, 1923 m., mirė birželio 30, 1966 m. Velionės sunui, Victor T. Potelunas, apdraudos išmokėta	\$600.00
TEOFLE STONIEŅĖ, 277 kp., Leechburg, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 1, 1940 m., mirė birželio 28, 1966 m. Velionės dukteriai, Jennie Tegoni, apdraudos išmokėta	\$500.00
Viso	\$1,100.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$82,159.00

ISMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

V. Sherman, 301 kp., Cicero, Ill., sirgo 12 sav.	\$54.08
M. Martinaitis, 352 kp., Detroit, Mich., sirgo 9 sav. 3 d.	46.38
Viso	\$100.80
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$10,379.71

B. PIVARONIENĖ, SLA Sekretorė

SLA VASARNAMIS

ATLANTIC CITY, N. J.

155 States Ave. Telefonas Code 609—345-5867

Sios vasaros sezonui atidaromas

BIRŽELIO - JUNE 10 DIENA

SLA MANOR — poilsio namuose turėit

jaukią lietuvišką aplinkumą. Svečių patogumui kiekvienas kambarys turi atskirą vonią. Tinka šeimoms ir pavieniams asmenims. Galima pasinaudoti virtuve. Vasarnamis veiks visą vasarą.

Atlantic City, N. J. suteikia daug įvairių pramogų, įvairių pasilinksminimų, galima pasivažinėti juroje laivais, žvejoti, sportuoti, lankyti teatrus, o kas svarbiausia — pasimaudyti Atlanto vandenyne, imti saulės vonias — sustiprinti sveikatą ir pasilsėti.

SLA nariai ir visi lietuviai kviečiami pasinaudoti SLA vasarnamiu. Užsakykite kambarius iš anksto per SLA centrą:

307 W. 30-TH ST., NEW YORK, N. Y. 10001

Telefonas—Code 212, LA 4-5529

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

įsteigtas 1915

6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę:

pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams—\$11.00, pusei metų—\$6.00

Susipažinimui — 2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

KELEIVIS

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 61-sius metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 60 metų pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisiųjų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių.

METINĖ PRENUMERATA VISUR TIK \$5.00

K E L E I V I S

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse. NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo. NAUJIENOS spausdina svarbiausias lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę. NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoj—\$13.00 metams, \$7.00—pusei metų. Kitose valstybėse—\$16.00 metams, \$8.00 — pusei metų. Chicagoj — \$15.00 metams, \$8.00 — pusei metų. NAUJIENAS gausite, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Laikraštis visų ir visiems, NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

"Nepriklausoma Lietuva" kas savaitę duoda politines, kultūrinis ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuvišką kroniką, geriausias romanas, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje, labai daug aktualių iliustracijų ir kitokių pasikaitymų.

LAIKRAŠTĮ APSIMOKA PRENUMERUOTI

Naujiems prenumeratoriams laikraštis siunčiamas visus metus už pusę kainos, kuri Amerikoje yra \$5.50 metams.

Adresas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA,

7722 George Street, LaSalle-Montreal, Canada